

GULDBORGSUND

REVURDERING MILJØGODKENDELSE

SVINEPRODUKTION PÅ NYBYVEJ 21 A, 4863 ESKILSTRUP

Nybyvej 21A, 4863 Eskilstrup

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING OG AFGØRELSE	3
1.1	Juridisk Baggrund for revurdering	3
1.2	Ikke teknisk resume	4
1.3	Datablad	5
1.4	Opsamling og konklusion	6
1.5	Afgørelse	6
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	7
2.1	Generelle vilkår	7
2.2	Indretning og drift	7
2.3	Luft og Lugt	8
2.4	Støj	8
2.5	Fluebekæmpelse	9
2.6	Affald	9
2.7	Spildevand	9
2.8	Egenkontrol	9
2.9	Renere teknologi	10
2.10	Sikkerhedsforanstaltninger	10
2.11	BAT	10
2.12	Beredskabsplan	11
2.13	Generelle bemærkninger	11
3	VILKÅRSREDEGØRELSE	13
3.1	Generelle forhold	13
3.2	Indretning og drift	13
3.3	Luft og Lugt	14
3.4	Støj	14
3.5	Fluebekæmpelse	14
3.6	Affald	14
3.7	Spildevand	14
3.8	Egenkontrol	14
3.9	Renere teknologi	14
3.10	Sikkerhedsforanstaltninger	14
3.11	BAT og management	15
3.12	Beredskabsplan	15
4	BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER	15
4.1	Ammoniak og anvendelse af BAT	16
4.2	Fosfor og anvendelse af BAT	23
4.3	Opbevaring af gødning	26
4.4	Udbringning af gødning	26
4.5	Forbrug af vand og energi	26
4.6	Management	27
4.7	Støj	28
4.8	Lugt	28
4.9	Samlet vurdering af anvendelse af BAT	29
5	HØRINGER	29
6	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	30

1 INDLEDNING OG AFGØRELSE

1.1 JURIDISK BAGGRUND FOR REVURDERING

Miljøgodkendelser af husdyrbrug meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, § 33, skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. Den første revurdering sker 8 år efter miljøgodkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år.

Fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere et husdyrbrugs miljøgodkendelse, meddelt jf. miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, § 33, træder husdyrlovens¹ regelsæt i kraft.

Det fremgår af husdyrlovens § 41, at revurderingen gennemføres ved påbud efter husdyrlovens § 39. Revurderingen skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige miljøgodkendelse enten skærpes eller bibeholdes, samt evt. med fjernelse af vilkår, der ikke længere er relevante.

Hovedformålet med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT skal sikre, at forureningen fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt. Der skal således stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i BAT skaber mulighed for nedbringelser af husdyrbrugets miljøpåvirkninger, uden det medfører uforholdsmæssige store økonomiske omkostninger.

En revurderingsafgørelse er IKKE en ny godkendeshandling. Derfor kan en revurdering ikke indeholde udvidelser eller ændringer, der medfører forøget forurening fra den igangværende produktion.

Revurderingen giver ikke mulighed for at gennemføre vurderinger efter habitatbekendtgørelsens § 7². Baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Ligeledes giver

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (også kaldet husdyrloven), lov nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer, seneste lovtekst nr. 868 af 03.07.2015

² Bekendtgørelse nr. 408 af 01.05.2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, med senere ændringer.

husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ ikke hjemmel til, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i forhold til natur skal gælde i revurderingssager. Når det gælder beskyttelsesniveauet for ammoniak skal bekendtgørelsens totaldepositionskrav i forhold til kategori 1 og kategori 2 natur dog være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret i den enkelte sag. Vilkår, der påbydes af hensyn til den omkringliggende natur, kan ved revurderinger kun gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT. Påbud, ud over det der følger af BAT, skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse eller, hvor forureningen i øvrigt går ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Revurderingen af husdyrbrug udløser ikke miljøvurdering af egne arealer, forpagtede arealer eller af tredjemandsarealer.

Som indledning til en revurdering udarbejdes et oplæg til husdyrbrugets ejer om processen og de forventede vilkårsændringer. Endvidere er offentligheden gjort bekendt med revurderingen ved annoncering, og er oplyst om, at alle kan kommentere sagen og udbede sig mulighed for at se udkast til afgørelse.

Guldborgsund Kommune annoncerede påbegyndelsen af revurderingen af Nybyvej 21A den 15.01.2015 på kommunens hjemmeside. Evt. ønsker om at se, kommentere, eller rekvirerer udkast skulle være indgivet inden den 15.02.2015. Ved fristens udløb havde ingen reageret på annoncen.

1.2 IKKE TEKNISK RESUME

Nybyvej 21A blev første gang miljøgodkendt den 07.12.2006. Bedriften blev miljøgodkendt til en produktion på 269,9 DE omfattende 1.120 søer med grise til 7,2 kg og 670 polte fra 70 til 102 kg. Med d.d. omregningsfaktor i husdyrgodkendelse.dk er tilladelsen på 262,69 DE.

Efterfølgende er produktionen ændret, så der kun er 1.100 søer med smågrise indtil 7,2 kg. Der produceres ikke polte mere. Med d.d. omregningsfaktor i husdyrgodkendelse.dk giver det en produktion på 250,00 DE.

På godkendelsestidspunktet var staldene indrettet som følger:

- Farestald med 336 stipladser, kassestier med delvis spaltegulv,
- Løbestald med 180 stipladser, individuel opstaldning, delvis spaltegulv,
- Drægtighedsstald med 604 stipladser, løsgående, dybstrøelse og spalter.
- Poltestald med 176 stipladser, delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv.

Efter godkendelsen blev givet i 2006 er poltestalden blevet revet ned. Poltestalden indgår derfor ikke i denne revurdering.

Ved revurderinger er staldene indrettet som følger:

- Farestald med 330 stipladser, kassestier med delvis spaltegulv,
- Løbestald med 180 stipladser, individuel opstaldning, delvis spaltegulv,
- Drægtighedsstald med 620 stipladser, løsgående, delvis spaltegulv (strøget leje).

³ Bekendtgørelse nr. 1283 af 08.12.2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer (kaldet husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Nybyvej 21A er beliggende i jordbrugsområde. Der ligger en § 3 beskyttet eng ca. 420 meter vest, syd-vest for ejendommen samt et beskyttet vandhul ca. 270 meter vest for ejendommen.

Totaldepositionen i kategori 1 og 2 natur er beregnet til 0,00 kg N/ha/år.

Da der er tale om eksisterende lovligt opførte driftsbygninger, skal der ikke ses nærmere på afstandskrav ved nybyggeri, landzonetilladelser el.lign.

Den i husdyrgodkendelse.dk, fiktiv skema 74.458 foretagne beregning viser, at den nuværende produktion lever op til gældende lugtkrav for nyetableringer.

Den aktuelle produktion er, som det fremgår af vurderingsafsnittet, vurderet til at have en miljøbelastning på et forventeligt niveau og bedriften har tænkt BAT ind, hvor dette er økonomisk proportionalt. Det er dog vurderet, at det er proportionalt, at forlange N og P ab dyr sænket. I henhold til Miljøstyrelsens udmeldinger kan der ved restriktiv fodring opnås lavere indhold af N og P ab dyr uden, at det koster væsentligt mere. Ansøger har som frivilligt tiltag til opfyldelse af BAT for ammoniak valgt at ændre staldsystem i drægtighedsstalden. Til opfyldelse af BAT for fosfor er der valgt gennemførelses af fodertilpasninger.

Denne revurdering medfører således nye vilkår om staldindretning og maksimalt indhold af P ab dyr, samt vilkår om hvordan dette eftervises. Endvidere er der indsat enkelte nye vilkår om god landmands praksis / management, herunder vilkår om energibesparelser, beredskabsplan o.l.

1.3 DATABLAD

Titel:	Revurdering af miljøgodkendelse til svineproduktion på Nybyvej 21A, 4863 Eskilstrup
Revurderingen omfatter:	Sohold på 1.100 søer med smågrise til 7,2 kg svarende til 250,00 DE.
Dato ikrafttrædelse:	7. oktober 2015
Bedriftens navn og adresse:	Eskelund Multisite, Nybyvej 21A, 4863 Eskilstrup
CVR-nr. og P-nr.:	20 36 54 04, P nr. 1.016.977.469
CHR-nr.:	21039
Ejendomsnummer:	376-0014804
Matr.nr. og ejerlav:	8a, Ovstrup By, Eskilstrup
Kontaktperson på bedriften:	Peter Goul, tlf. 2929 5717, E-mail pg@dpl-invest.dk
Konsulent:	Gefion, Konsulent, Piil Krogsgaard, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, tlf. 5786 5321, E-mail pkr@gefion.dk

Tilsynsmyndighed: Guldborgsund kommune, Center for Teknik & Miljø,
Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

For annonceret	15-01-2015
Udkast i høring hos ansøger	11-09-2015 til 06-10-2015
Nabo/partshøring i perioden	Det er vurderet, at der ikke er høringsberettigede parter ud over ejer.
Afgørelse annonceret	09-10-2015
Klagefrist udløber	06-11-2015
Søgsmålsfristen udløber	07-04-2016
Næste revurdering påbegyndes i	oktober 2025

1.4 OPSAMLING OG KONKLUSION

Revurderingsafgørelsen indeholder en samling af alle gældende vilkår for bedriften, samt kommunens vurderinger af om bedriften lever op til BAT indenfor områderne miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

De gennemførte vurderinger er foretaget på baggrund af lovgivning, vejledninger og beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk, dels fiktiv skema nr. 74.458 og dels scenarieberegning skema nr. 80.890, 80.921 & 80.971.

Konklusion

Guldborgsund Kommune meddeler afgørelse om revurderingen under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Ved overholdelse af gældende regler på området og nedenstående vilkår vurderes det, at der ved anvendelser af BAT er truffet tilstrækkelige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra husdyrbruget. Det er således vurderet, at husdyrbruget fortsat kan drives på stedet uden væsentlige påvirkninger af omgivelserne.

1.5 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed påbud om ændring af udvalgte vilkår i miljøgodkendelse af 07.12.2006.

Påbuddet meddeles med hjemmel i husdyrlovens § 39, jf. § 41.

Vilkår med **fed tekst** er tilføjet med dette påbud, og dermed er de omfattet af klagevejledningen. Vilkår med normal tekst er bibeholdt uden ændringer fra tidligere afgørelser, og kan dermed ikke påklages. I det efterfølgende afsnit 3 "vilkårsredegørelse" gennemgås de vilkår, der er bibeholdt, er nye eller ændret, samt de vilkår, der er sløjfet med dette påbud. Der kan klages over afgørelsen om at sløjfe vilkår.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

2.1 GENERELLE VILKÅR

1. **Godkendelsen omfatter et dyrehold på 1.100 søer med smågrise indtil 7,2 kg. Omregnet i dyreenheder er dyreholdet på 250,0 DE.**
Ved evt. fremtidig ændringer af omregningsfaktorerne fra dyr til DE er det antallet af søer og den fastlagte fravæningsvægt for smågrise, der er afgørende for den tilladte produktion.
2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen.
3. Der må ikke forekomme oplag på ejendommen, som kan give anledning til forurening af jord, vandløb eller grundvand.
4. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
5. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt, og således at skæmmende oplag undgås.
6. Virksomheden skal senest 1 måned efter, at der er truffet beslutning om lukning af bedriften, indsende en plan til tilsynsmyndigheden, som beskriver de nødvendige foranstaltninger for at undgå fremtidig forureningsfare. Omfang og indhold af planen, samt tidsplan for hvornår foranstaltningerne skal være udført, skal accepteres af tilsynsmyndigheden.
7. **Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter evt. ændring.**

2.2 INDRETNING OG DRIFT

8. Såfremt der konstateres brud eller utætheder af flydelaget på gyllebeholderne, skal dette straks udbedres.
9. Flydelaget skal reetableres umiddelbart efter omrøring eller tømning af gyllebeholderne, evt. ved tilsætning af snittet halm.
10. Omrøring af gyllen i forbindelse med gødningsudbringning må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
11. Afhentning af gylle skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger, således af lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
12. Såfremt der opstår lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være til væsentlig gene for omkringboende, kan tilsynsmyndigheden stille krav om, at der ikke må omrøres på lørdage samt søn- og helligdage.
13. Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne forelægges aftaler om afsætning af husdyrgødningen, som kan dokumentere, at gødningen anvendes i henhold til gældende husdyrgødningsbekendtgørelse. Derudover skal der kunne

fremlægges dokumentation for udspretningsarealerne ved angivelse af matr. nr. og ejerlav eller ved fremlæggelse af markkort.

14. Aftaler om levering af gødning eller aftaler om forpagtning af jord skal foreligge i en skriftlig udgave og skal overholde bestemmelserne i den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, pt. kapitel 10 og **11 i bek. nr. 594 af 4. maj 2015.**

15. Påfyldning af gyllevogn må kun ske på befæstet læsseplads.

Læssepladsen skal være indrettet således, at evt. spild vil blive opsamlet og ledt via afløb til opsamlingsbeholder. Opsamlingsbeholderen skal have pumpesystem eller afløb til gyllebeholder.

2.3 LUFT OG LUGT

16. Ved fremtidige ændringer i ventilationssystemerne i staldene skal dette indrettes således at ventilationsluften – ved maks. ventilationskapacitet – udledes med en lodret opadrettet hastighed på mindst 10 meter pr. sek. Gennem afkast placeret minimum 1 meter over tagryg.

Ved reduceret ventilationsbehov skal luftmængden reguleres på færrest mulige afkast, og ørige ventilationsafkast skal enten stoppes eller køre med maks. effekt. Lufthastigheden i de afkast, hvor luftmængden kan reguleres, må ikke komme under 8 meter pr. sek.

17. Såfremt der konstateres staldlugtgener fra bedriften, f.eks. i forbindelse med klager fra nabo, der af tilsynsmyndigheden vurderes som væsentlig, skal bedriften lade foretage undersøgelser af forskellige lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, således at lugtgenerne udenfor staldene formindskes.
18. Staldventilationen skal renholdes og justeres efter behov, og der skal holdes en god staldhygiejne og –drift.
19. Bedriften må udenfor ejendommens areal ikke give anledning til støvgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes som væsentlig uden for virksomhedens areal.

2.4 STØJ

20. Bidraget fra svineproduktionen inkl. stationære tekniske installationer, som f.eks. staldventilation og foderblande anlæg – målt udendørs – som det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedfor anførte værdier:

	DAG	
Mandag – fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)
	Aften	
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	Nat	
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)*

*Støjniveauets maksimalværdi – målt ved tidsvægtningen fast – må om natten ikke overstige 55 dB(A).

For dagperioden kl. 07.00 – 18.00 skal grænseværdien overholdes indenfor det mest støjbelastende tidsrum på 8 timer (lørdag dog indenfor henholdsvis 7 timer perioden fra 07.00 – 14.00 og 4 timer i perioden fra 14.00 – 18.00),

For aftenperioden kl. 18.00- 22.00 skal grænseværdien overholdes indenfor det mest støjbelastende tidsrum på 1 time.

For natperioden kl. 22.00-07.00 skal grænseværdien overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på ½ time.

21. Såfremt det konstateres, at svineproduktionen inkl. de stationære tekniske installationer ikke overholder ovennævnte støjgrænser, skal virksomheden iværksætte støjdæmpende foranstaltninger efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.

22. Al transport til og fra bedriften skal som hovedregel begrænses til hverdage i tidsrummet kl. 06.00-18.00.

2.5 FLUEBEKÆMPELSE

23. Der skal overalt på produktionsanlægget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium, gerne med bidrag fra anvendelse af biologisk bekæmpelse med rovfluer.

2.6 AFFALD

Ingen vilkår.

2.7 SPILDEVAND

24. Rengøringsvand fra stalde, samt fra vask af grisevogn, foderrekvisitter mm. skal ledes til gyllebeholder.

2.8 EGENKONTROL

25. Bedriften skal føre driftsjournal. Følgende punkter skal som minimum indgå i driftsjournalen:

- Årlig opgørelse af antallet af dyreenheder fordelt på typer af dyr og vægtintervaller, samt dokumentation herfor f.eks. i form af udskrifter fra bedriftsløsning eller CHR-register.
- Årlige opgørelse af antallet af stipladser i staldanlægget.
- Opgørelse over forbrug af foderstoffer.
- Oplysninger om væsentlige driftsforstyrrelser eller uregelmæssigheder, der har – eller kan have miljømæssig betydning.
- Kontrol af flydelaget på gyllebeholderen i henhold til gældende lovgivning.
- Kopi af aftaler om levering af husdyrgødning inkl. oplysninger om udspretningsarealer.

Driftsjournalen skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i en periode på minimum 3 år.

26. Såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt skal virksomheden for egen regning lade udføre målinger/beregninger af støj fra svineproduktionen inkl. de stationære tekniske installationer og dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Der kan højst pålægges virksomheden at få foretaget 1 støjmåling pr. år, såfremt vilkårene er konstateret overholdt.

Målingerne/beregningerne skal udføres af et DANAK akkrediteret firma eller et firma godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømålinger ekstern støj".

Driftsbetingelser for svineproduktionen og målepositioner skal aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmålingerne skal udføres i henhold til Miljøministeriets til enhver tid gældende vejledning om støj – pt. afsnit 7 og 9 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder. Målerapporten skal bl.a. udfærdiges ifølge vejledningens afsnit 9.10. Beregninger skal udføres i henhold til vejledning nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

2.9 RENERE TEKNOLOGI

27. Bedriften skal ved indkøb af ny teknologi, maskiner eller ændringer i produktionen lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsende foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi.

2.10 SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

28. Virksomhedens produktionsanlæg skal indrettes sådan, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadens omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
29. Akut forurening, som følge af driftsuheld eller andet, skal straks meddeles tilsynsmyndigheden. Udenfor kommunens åbningstid, kontaktes miljøvagten gennem politiet på tlf. 114.

2.11 BAT

30. **Drægtighedsstalden skal være indrettet med delvis spaltegulv (strøjet leje i hvilearealet).**
31. **Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 5.866 kg P pr. år.**

P ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. årssø} = (FE \text{ pr. årssø} \times \text{gram fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

32. **Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:**
- **Antal årssøer**
 - **Grise pr. årssø**
 - **Fravænningsalder og -vægt**
 - **Foderforbrug**
 - **Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEso i foderblandingerne.**
33. **P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12**

måneder i perioden 15. september (f.eks. år 2015) til 15. februar (f.eks. år 2017).

34. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
35. Logbogen/ produktionskontrollen, indlæggssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
36. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.
37. Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af vand, elektricitet og diesel. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

2.12 BEREDSKABSPLAN

38. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
39. Beredskabsplanen, som skal være godkendt af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:
 - Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes, hvornår og hvordan. Udenfor normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes via politiet på tlf. 114. Eventuel kontakt til miljøvagten og/eller beredskab fritager ikke for pligten til at orientere tilsynsmyndigheden først kommende hverdag efter forureningen.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpende tiltag f.eks. inddæmning og opsamling af spild/lækage af stoffer, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

2.13 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset. Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 868 af 03-07-2015, som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller

indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.

- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 33, stk. 3 vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år herefter medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Dvs. hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimalt tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse.
- Bekendtgørelse nr. 594 af 04.05.2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.12 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald og medicin affald. Farligt affald skal således opbevares under tag, på tæt bund og med mulighed for opsamling af spild. Opsamlingskapaciteten skal mindst svare til indholdet af den største benyttede beholder til farligt affald.
- Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 558 af 01.06.11.
- Bekendtgørelse nr. 1321 af 21.12.11 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
6. oktober 2015

Marlene Bendix Jensen
Agronom

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 VILKÅRSREDEGØRELSE

I det følgende gennemgås vilkårene i denne revisionsafgørelse med oplysning om hvilke vilkår, der er bibeholdt, er nye eller ændret, samt hvilke vilkår, der er sløjfet.

3.1 GENERELLE FORHOLD

Vilkår 1 er **nyt** idet det gamle vilkår 1.1, som fastsatte den tilladte produktion, er **ændret**. Produktionen er ændret, da antallet af søer er gået ned, og der ikke er polte på ejendommen mere. Den lovlige produktion er på 1.100 søer med smågrise indtil 7,2 kg, svarende til 250,00 DE.

Desuden fremgår det af vilkåret, at det er antallet af søer og den fastlagte fravæningsvægt for smågrisene og ikke antal DE, der fastlægger tilladt produktion.

Det gamle vilkår 1.1 er **fjernet** jf. ovenstående.

Det gamle vilkår 1.2, der fastsætter, at virksomheden skal indrettes og drives som oplyst er **bibeholdt** nu som vilkår 2.

Det gamle vilkår 1.3 om der ikke må forekomme oplag på ejendommen som kan forurene er **bibeholdt** nu som vilkår 3.

Det gamle vilkår 1.4 om opbevaring af foder uden risiko for tilhold af rotter er **bibeholdt** nu som vilkår 4.

Det gamle vilkår 1.5 om renholdelse er **bibeholdt** nu som vilkår 5.

Det gamle vilkår 1.6 om bortfald i tilfælde af manglende udnyttelse af miljøgodkendelsen er **fjernet**, idet vilkåret ikke længere har nogen betydning.

Det gamle vilkår 1.7 om første revurdering er **fjernet**, idet vilkåret ikke længere har nogen betydning.

Det gamle vilkår 1.8 om ophør af virksomheden er **bibeholdt** nu som vilkår 6.

Der er indsat **nyt vilkår 7** om orientering af tilsynsmyndigheden i tilfælde af ændring af ejer eller driftsansvarlig. Baggrunden for vilkåret er, at miljøbelastningen fra en produktion ikke kun er afhængig af de fysiske rammer, men i høj grad af, hvordan produktionen drives (management). Tilsynsfrekvensen for bedriften er fastsat ud fra kendskabet til den normale drift på bedriften. Ved skift i ejerforhold og eller driftsansvarlig er det nødvendigt for kommune hurtigt at få dette oplyst, så det kan undersøges om skiftet giver anledning til at ændre tilsynsfrekvensen.

3.2 INDRETNING OG DRIFT

Det gamle vilkår 2.1 om brud eller utætheder af flydelaget er **bibeholdt** nu som vilkår 8.

Det gamle vilkår 2.2 om reetableret af flydelaget er **bibeholdt** nu som vilkår 9.

Det gamle vilkår 2.3 om omrøring af gylle er **bibeholdt** nu som vilkår 10.

Det gamle vilkår 2.4 om afhentning af gylle er **bibeholdt** nu som vilkår 11.

Det gamle vilkår 2.5 om lugtgener i forbindelse med omrøring af gylle er **bibeholdt** nu som vilkår 12.

Det gamle vilkår 2.6 om aftaler om afsætning af husdyrgødning samt dokumentation for udspretningsarealer er **bibeholdt** nu som vilkår 13.

Det gamle vilkår 2.7 om skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning er **bibeholdt** nu som vilkår 14. Dog er bekendtgørelsen ændret til den nugældende.

Det gamle vilkår 2.8 om påfyldning af gyllevogn på læsseplads er **bibeholdt** nu som vilkår 15.

3.3 LUFT OG LUGT

Det gamle vilkår 3.1 om ændringer i ventilationssystemet er **bibeholdt** nu som vilkår 16.

Det gamle vilkår 3.2 om staldlugt er **bibeholdt** nu som vilkår 17.

Det gamle vilkår 3.3 om ren- og vedligeholdelse af staldventilation er **bibeholdt** nu som vilkår 18.

Det gamle vilkår 3.4 om støvgener er **bibeholdt** nu som vilkår 19.

3.4 STØJ

Det gamle vilkår 4.1 om støjgrænser er **bibeholdt** nu som vilkår 20.

Det gamle vilkår 4.2 om støjdæmpende foranstaltning er **bibeholdt** nu som vilkår 21.

Det gamle vilkår 4.3 om transport til og fra ejendommen er **bibeholdt** nu som vilkår 22.

3.5 FLUEBEKÆMPELSE

Det gamle vilkår 5.1 om fluebekæmpelse er **bibeholdt** nu som vilkår 23.

3.6 AFFALD

De gamle vilkår 6.1 om døde dyr er **fjernet**, da indholdet svarer til gældende lovgivning og vilkåret er dermed overflødigt.

3.7 SPILDEVAND

Det gamle vilkår 7.1 om rengøringsvand er **bibeholdt** nu som vilkår 24.

3.8 EGENKONTROL

Det gamle vilkår 8.1 om driftsjournal er **bibeholdt** nu som vilkår 25.

Det gamle vilkår 8.2 om støjmålinger/beregninger er **bibeholdt** nu som vilkår 26.

3.9 RENERE TEKNOLOGI

Det gamle vilkår 9.1 om indkøb af ny teknologi er **bibeholdt** nu som vilkår 27.

3.10 SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

Det gamle vilkår 10.1 om indretning af produktionsanlæg er **bibeholdt** nu som vilkår 28.

Det gamle vilkår 10.2 om akut forurening er **bibeholdt** nu som vilkår 29. Der er dog fortaget en mindre ændring da telefonnummeret til miljøvagten er opdateret.

Det gamle vilkår 10.3 om sikring mod gylleudslip er **fjernet** idet, indholdet er blevet erstattet af gældende lovgivning.

3.11 BAT OG MANAGEMENT

Der er indsat **nyt vilkår 30**, om staldsystem for overholdelse af BAT til ammoniakemission. Nærmere beskrivelse i afsnit 4.1.

Der er indsat **nyt vilkår 31**, om max. P ab dyr pr. år. Nærmere beskrivelse af og begrundelse for vilkåret findes i afsnit 4.2

Der er indsat **4 nye vilkår** – nr. 32 til 35 – om egenkontrol til dokumentation af det nye vilkår 31. om max. P ab dyr pr. år.

Der er indsat **nyt vilkår 36**, der foreskriver, at drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes, så der ikke er spild.

Der er indsat **nyt vilkår 37**, der foreskriver, at den årlige opgørelse over forbrug af el, brændstof og vand skal suppleres med redegørelse for evt. væsentlige udsving og tiltag til at reducere forbruget.

3.12 BEREDSKABSPLAN

Der er indsat **nye vilkår** - nr. 38 og 39 - om beredskabsplan. For nærmere redegørelse se afsnit 4 Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger.

4 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Teknologierne til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. fra stalde og lagre, samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling. Hovedformålet med revurderinger er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af BAT. Inden husdyrbruget, gennem skærpede krav i en revideret miljøgodkendelse, pålægges investeringer for at nå til et BAT niveau, skal det sikres, at kravet er proportionalt. Det vil sige, at der er et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som kan opnås ved indførelse af BAT og de økonomiske omkostninger, som indførelsen medfører.

Kommunens vurdering af anvendelse af BAT til opnåelse af emissionsniveauer indeholder således en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for det konkrete anlæg som helhed. Til denne vurdering har kommunen taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens udmeldinger i forbindelse med Teknologiblade, som beskriver en række relevante teknikker og teknologier. Det fremgår ligeledes af teknologibladene, hvor meget hver teknik eller teknologi koster i etablering, drift og vedligeholdelse opgjort i forhold til miljøeffekten (kr. pr. kg reduceret N) samt i forhold til de samlede produktionsomkostninger (kr. pr. årssø eller produceret gris) afhængig af brugsstørrelse. Miljøstyrelsen har samtidig angivet, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N ikke bør indgå i en vurdering, da det vurderes ikke at være proportionalt. Ligeledes bør de samlede ekstra omkostninger ved anvendelse af BAT ikke overstige 50 kr. pr. årssø.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager, som kan begrænses gennem staldindretning, teknologier i staldene, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning.

- Fosfor indhold i husdyrgødningen grundet fodersammensætningen.
- Opbevaring af gødning.
- Udbringning af gødning.
- Forbrug af vand og energi.
- Management.
- Støj.
- Lugt.

4.1 AMMONIAK OG ANVENDELSE AF BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning.

Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for søer på gyllebaserede staldsystemer udgivet i maj 2011 har ikke beregninger for løbe- og drægtighedsstalder med dybstrøelse og spaltegulv. I skrivelse af 6. februar 2012 har miljøstyrelsen fastlagt nogle vejledende emissionsgrænseværdier for dybstøelsesstalder. Tallene i denne skrivelse bygger dog på at al dybstrøelse udbringes direkte. Dette er ikke muligt i sobesætninger.

Jf. Miljøstyrelsen Vejledende emissionsgrænseværdier vil den samlede emissionsgrænseværdi blive:

Søer farestald: Tabel 2 (delvis spaltegulv)
 $0,75 \text{ kg NH}_3\text{-N pr. år} \times 1.100 \text{ søer} = 825 \text{ kg NH}_3\text{-N}$

Søer løbestald: Tabel 2 (delvis spaltegulv)
 $1,74 \text{ kg NH}_3\text{-N pr. år} \times 330 \text{ søer} = 574 \text{ kg NH}_3\text{-N}$

Søer drægtighedsstald: Tabel 2 (gyllesystem)+ tabel 2 (udenfor gyllesystem)
Gyllesystem:
 $2,11 \text{ kg NH}_3\text{-N pr. år} \times 0,67 \times 770 \text{ søer} = 1.088 \text{ kg NH}_3\text{-N}$
Dybstrøelse:
 $2,51 \text{ kg NH}_3\text{-H pr. år} \times 0,33 \times 770 \text{ søer} = 638 \text{ kg NH}_3\text{-N}$
I alt = 1.726 kg NH₃-N.

Den samlede emissionsgrænseværdi = 3.125 kg NH₃-N.

Det er vurderet jf. ovenstående, at da det ikke er muligt at udbringe dybstrøelsen direkte fra drægtighedsstalden, er de anførte tal urealistisk lave og bør derfor ikke danne baggrund for en revurdering af BAT for en eksisterende sobesætning.

I det følgende skal der ses på, om der findes teknikker/teknologier, der hver for sig, eller i kombination med hinanden, kan nedbringe ammoniakemissionen, og som det samtidigt er økonomisk proportionalt at påbyde bedriften.

4.1.1 Staldindretning/-system

Pt. har Miljøstyrelsen ikke udarbejdet Teknologiblade for indretning af stalde til søer.

Der kan således ikke komme med anbefalinger/vurderinger af evt. ændrede staldsystemer.

4.1.2 Teknikker/teknologier i stald

P.t. har miljøstyrelsen udarbejdet Teknologiblade med beskrivelser af følgende teknikker/teknologier til begrænsning af ammoniak fra sohold:

- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise⁴
- Svovlsyrebehandling af gylle⁵
- Kemisk luftrensning med syre⁶
- Biologisk luftrensning⁷

4.1.2.1 Køling af gylle

Jævnfør Miljøstyrelsens teknologiblade kan gyllekøling etableres ved nedstøbning af køleslanger i kanalbund eller alternativt udlægges de direkte oven på kanalbunden. Derudover fremhæves det, at gyllekøling mest vil være relevant i besætninger, hvor den indvundne varme kan anvendes til opvarmningsformål. Jo større andel af den indvundne varme der kan udnyttes, desto større gevinst opnås ved teknikken. Der er i teknologibladet taget udgangspunkt i, at der produceres varme svarende til 3 gange forbruget af strøm.

Det er en varmeudnyttelse på 60 %, der ligger til grund for Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Nedenstående tabel viser omkostninger pr. årsso inkl. værdien af N opgjort ved 250 DE

	10 W/m ²		20 W/m ²		30 W/m ²	
	Kr.	i %	Kr.	i %	Kr.	i %
100 % varmeudnyttelse	-32	-0,5	-88	-1,3	-142	-2,1
60 % varmeudnyttelse	20	0,3	16	0,2	14	0,2
40 % varmeudnyttelse	46	0,7	68	1,0	92	1,4
0 % varmeudnyttelse	98	1,4	172	2,5	248	3,6

Negative værdier vil betyde en besparelse i forhold til referencesystemet.

I den aktuelle produktion er der ikke umiddelbart anvendelse for den indvundne varme. Dertil kommer at de i tabellen anførte værdier gælder ved nyopførelse. Ved indbygning i eksisterende stalde bliver etableringsudgifterne væsentligt højere.

Kommunens vurdering

Det er derfor vurderet, at det ikke er proportionalt, at lade teknologien indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

4.1.2.2 Svovlsyrebehandling af gylle

Jævnfør MST's teknologiblade er der ikke gennemført forsøg i sostalde med anlæg til forsuring af gylle, og pH-værdien i sostalde er generelt højere end i slagtesvinegylle. Det forventes dog, at effekten ikke vil være væsentlig forskellig i sostalde i sammenligning med slagtesvin.

⁴ Køling af gylle i stalde til søer og smågrise, TB, 26.01.2011

⁵ Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde, TB, 20.12.2010

⁶ Kemisk luftrensning med syre, TB, 29.04.2011

⁷ Biologisk luftrensning, TB, 29.04.2011

I teknologibladet er der følgende oplysninger om udgifterne ved svovlsyrebehandling af gylle afhængig af størrelsen af husdyrholdet. Værdierne er angivet for nyanlæg.

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved svovlsyrebehandling, søer

DE	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. årssø inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet
	Kr.	Kr.	l %	
75	155.671	482	7	141
150	171.686	266	4	78
250	189.829	177	3	51
500	227.709	106	2	31

Kommunens vurdering

Som det fremgår af tabellen er omkostningerne pr. kg reduceret N under 100 kr., men meromkostningerne pr. årssø er over de af Miljøstyrelsen fastsatte 50 kr. Teknikken kan derfor ikke betragtes som værende proportional. Guldborgsund Kommune har derfor vurderet, at teknologien ikke skal indgå i fastlæggelsen af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

4.1.2.3 Kemisk luftrensning med syre

Ifølge Miljøstyrelsens teknologiblad kan der gennemføres rensning af al afgangsluft fra stalden eller kun for en del af afgangsluften afhængig af den ønskede effekt og eventuelle konstruktionsmæssige forhold i staldene.

Ved vurdering af omkostninger og proportionalitet har kommunen valgt at tage udgangspunkt i 60 % luftrensning for alle stalde, da dette giver et gennemsnit for teknologien.

I teknologibladet er der følgende oplysninger om udgifterne ved luftrensning med syre afhængig af størrelsen af husdyrholdet. Værdierne er angivet for nyanlæg. De forskellige staldafsnit til søer adskiller sig fra hinanden både med hensyn til ammoniakfordampning og med hensyn til drift af ventilationsanlægget. Derfor er der angivet forskellige beregninger for de to staldafsnit.

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved kemisk luftrensning med syre, farestald

60 % luftrensning	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. årssø inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
DE	Kr.	Kr.	l %	Kr.
75	57.648	178	2,6	108
150	83.071	129	1,9	78
250	119.559	111	1,6	67
500	220.761	103	1,5	62

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved luftrensning, løbe-/drægtighedsstald

60 % luftrensning	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. årssø inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
		Kr.	I %	
DE	Kr.	Kr.	I %	Kr.
75	56.245	174	2,6	77
150	80.223	124	1,8	55
250	116.090	108	1,6	48
500	215.199	100	1,5	44

I den aktuelle produktion fordeler dyreenhederne sig med ca. 75 DE i farestalden og ca. 177 DE i løbe-/drægtighedsstalden. I farestalden bliver omkostningerne pr. kg reduceret N dermed over 100 kr. I løbe-/drægtighedsstalden falder teknikken på at omkostningen pr. årssø bliver over de fastsatte 50 kr.

Kommunens vurdering

Som det fremgår af tabellen er meromkostningerne pr. henholdsvis kg reduceret N og pr. årssø for høje til at teknikken kan betragtes som værende proportional. Selv hvis der tages udgangspunkt i kun 20 % luftrensning, overstiger omkostningen pr. årssø de 50 kr., som Miljøstyrelsen vurderer er grænsen for, at udgiften er proportional. Guldborgsund Kommune har derfor vurderet, at teknologien ikke skal indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

4.1.3 Råprotein i sofoder

P.t. har miljøstyrelsen udarbejdet et Teknologiblade om fodertechnikker/teknologier til begrænsning af ammoniak fra sostalde. Det drejer sig om Råprotein i sofoder⁸.

Jævnfør Miljøstyrelsens teknologiblade om råprotein vil et lavere niveau af råprotein pr. foderenhed (FE) medfører mindre ammoniakfordampning. Ved tilsætning af frie aminosyrer kan aminosyrebehovet dækkes, selv om proteinindholdet sænkes. En reduktion til 133 g råprotein pr. FEso forventes at indebære lavere foderomkostninger og ingen produktionstab, uanset om der anvendes våd- eller tørfodring. (Forskellen på tør og vådfoder skyldes blandt andet, at der kan være tab af aminosyrer i vådfoderanlæg, hvilket gør, at der kan være behov for at tilsætte større mængder syntetiske aminosyrer.)

Teknologibladets beregninger forudsætter, at der anvendes fasefodring med 40 % drægtighedsfoder og 60 % diegivningsfoder.

I teknologibladet beregnes kg N ab dyr ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((FE_{\text{so}} \text{ pr. årssø} \times g. \text{ råprotein pr } FE_{\text{so}}) / 6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

Anvendes teknologibladets niveau for råprotein mm. kan BAT niveauet for kg N ab dyr pr. årssø ud fra ovenstående ligning beregnes til:

⁸ Råprotein i sofoder, TB, 31.05.2011 version 1.

$$((1484 \text{ FEso pr. årsso} \times 133 \text{ g råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (26,7 \times 7,3 \text{ kg} \times 0,0257) = 24,59 \text{ kg N ab dyr pr. årsso}$$

Anvendes normtallene fra husdyrgodkendelse.dk kan det aktuelle soholds kg N ab dyr beregnes til:

$$((1530 \text{ FEso pr. årsso} \times 133,1 \text{ g råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (29,6 \times 7,2 \text{ kg} \times 0,0257) = 25,13 \text{ kg N ab dyr pr. årsso}$$

Ved anvendelse af BAT indenfor indhold af råprotein i sofoder kan der således opnås en besparelse på 0,54 kg N ab dyr pr. årsso eller 1594 kg N ab dyr pr. år for hele besætningen.

Ved beregning i husdyrgodkendelse.dk (scenarieberegning skema nr. 80.890) er der fundet en forskel i ammoniaktabet på produktionsniveau på (3.681,28 – 3.502,40) 178,9 kg N/år ved henholdsvis indtastning af normtal (1530 FE/årsso, 133,1 g råprotein/FE, 29,6 fravænnede ved 7,2 kg) og indtastning af BAT niveau (1484 FE/årsso, 133 g råprotein/FE, 26,7 fravænnede ved 7,3 kg).

Kommunens vurdering

Jf. teknologibladet for søer vil redueringen af råproteinindholdet i foderet være udgiftsneutralt. Et niveau på 133 g råprotein/FE er under BREF-niveauet (148 g råprotein/FE) og er at betragte som BAT.

Med udgangspunkt i ovenstående vurderes det proportionalt at reducere råproteinindholdet i sofoderet til 133 g/FE, og at anvende dette råproteinindhold i fastlæggelsen af emissionsgrænseværdi.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

P.t. har Miljøstyrelsen udarbejdet teknologiblade med beskrivelser af forhold til begrænsning af ammoniakfordampningen fra flydende husdyrgødning i gyllebeholdere ved fast overdækning⁹.

Ifølge teknologibladet kan der forventes en reduktion af ammoniakfordampning fra lageret svarende til 50 % set i forhold til en gyllebeholder med tæt overdækning i form af naturligt flydelag.

I teknologibladet (tabel 1) er der følgende oplysninger om udgifterne ved anvendelse af fast overdækning på gyllebeholder.

Økonomiske konsekvenser ved fast overdækning gyllebeholder, søer

⁹ Fast overdækning af gyllebeholder, TB, 11.11.2010

Overdækning, søer	Samlet årlig meromkostning fratrukket værdien af øget N-indhold	Samlet meromkostning pr. årssø inkl. værdi af sparet handelsgødning		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdi af sparet handelsgødning
Dyreenheder		Kr.	I %	Kr.
75	11.255	35	0,5 %	161
150	12.944	20	0,3 %	93
250	23.383	22	0,3 %	101
500	39.418	18	0,3 %	85

På ejendommen er der 1 gyllebeholder med overdækning i form af naturligt flydelag.

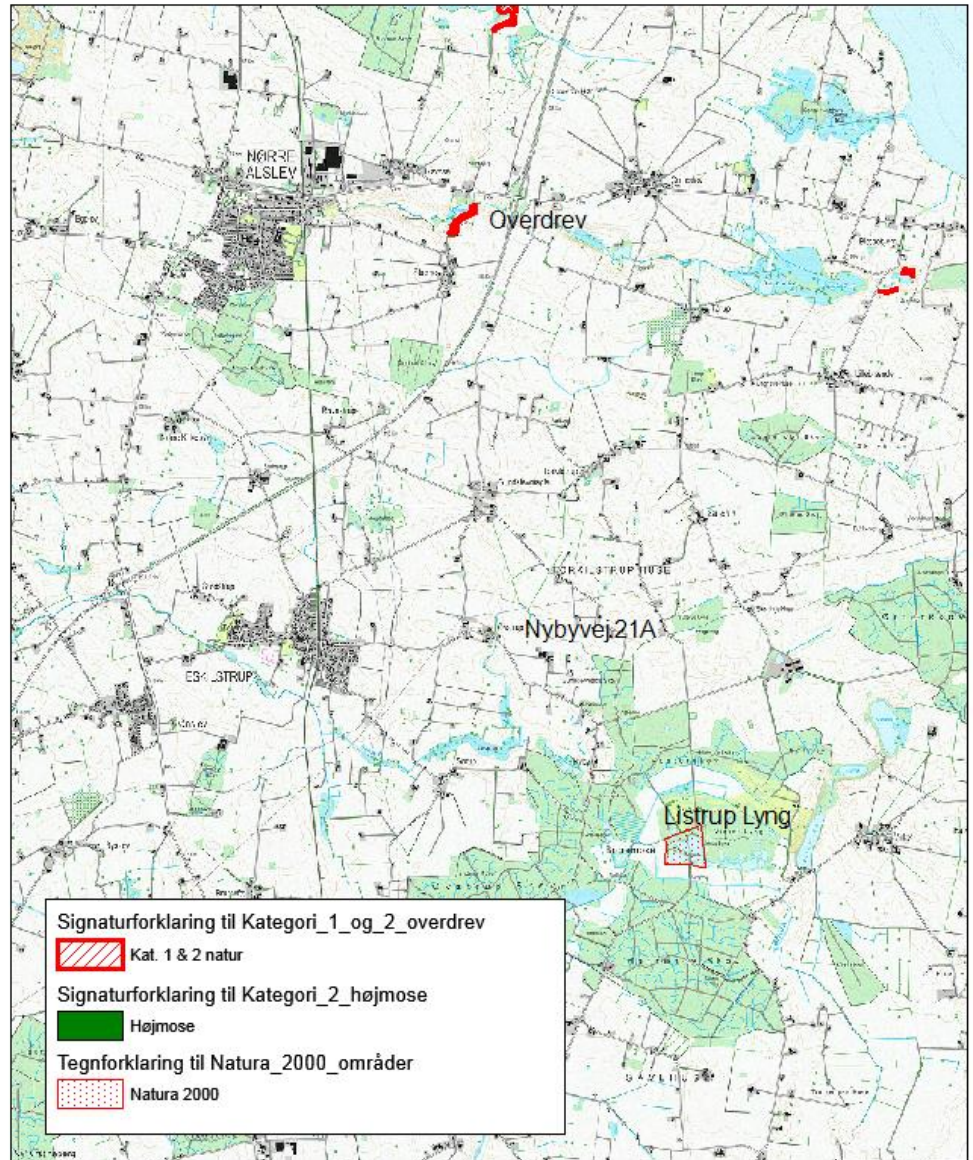
Kommunens vurdering

Jf. ovenstående bliver prisen pr. kg reduceret N tæt på 100 kr. ved 250 DE. Priserne i tabellen er ved nybyggeri. Etablering af overdækning på en eksisterende beholder er væsentligt dyrere. Det er derfor vurderet, at det ikke er proportionalt, at lade teknologien indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Totaldeposition på kategori 1-natur og kategori 2-natur

Nybyvej 21 A er beliggende ca. 2,4 km fra nærmeste kategori 1-natur (Listrup Lyng). Jf. beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk (scenarieregning skema nr. 80.921) er anlæggets maksimale påvirkning af nærmest kategori 1 naturen på 0,0 kg N pr. ha pr. år. Kravet til maksimal totaldeposition på 0,7 kg N/ha/år i naturområdet, når der ikke er andre husdyrproduktioner, der kan påvirke området, er således overholdt.

Ca. 4,6 km nord for anlægget ligger et overdrev (kategori 2 natur). Jf. beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er anlæggets maksimale påvirkning af overdrevet på 0,0 kg N pr. ha pr. år..

Kort 1. Placering af natur i forhold til ejendommen.

4.1.6 Konklusion

Jf. ovenstående gennemgang af mulige teknikker / teknologier til begrænsning af ammoniakemissionen fra husdyrbruget er det konkluderet, at reduktion af foderets indhold af råprotein er eneste proportionelle teknik/teknologi til nedbringelse af ammoniakemissionen.

Ansøger har dog valgt at opfylde kravet til ammoniakemissionen ved at ændre staldsystem i drægtighedsstalden fra dybstrøelse med spalter til delvis spaltegulv (strøget leje i hvilearealet).

Ændring i staldsystem betyder jf. beregninger i husdyrgodkendelse.dk (fiktiv skema nr. 74.459), at der opnås en ammoniakemission på 3.416 kg N/år.

Ændring af staldsystemet kræver ingen renovering af gulvet i drægtighedsstalden, da eneste ændring er, at der ikke tilføres særligt meget halm i hvilearealet. Der vil således ikke længere være tale om et dybstrøelsesområde.

Efter Miljøklagenævnets praksis skal følgende kriterier være opfyldt, førend en ændring i anlæggets bygninger er under bagatelgrænsen for godkendelsespligt:

- Dels skal ændringen være uden betydning for de landskabelige værdier. Ændringen må således alene have en ubetydelig påvirkning af omgivelserne i forhold til landskabelige værdier.
- Dernæst skal ændringen være uden betydning i forhold til forureningsmæssige forhold. Den må ikke være til skade for miljøet og må ikke kunne påvirke naboer væsentligt. Det betyder, at ændringen skal være uden betydning i forhold til ammoniakfordampning, lugt, støj, lys, fluegener og lignende.
- Endelig må ændringen ikke have indflydelse på husdyrproduktionens størrelse og sammensætning, samt på husdyrbrugets gødningsopbevaringskapacitet.

Guldborgsund Kommune vurderer, at ændringen er under bagatelgrænsen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune har vurderet, at det er BAT at leve op til en emissionsgrænseværdi for ammoniak på 3.502,40 kg N/år. Ansøger har ud fra princippet om valgfrivillighed for anvendelse af tiltag til nedbringelse af ammoniakfordampning til fastlagte emissionsgrænseværdi valgt at ændre staldsystemet i drægtighedsstalden. Guldborgsund Kommune har vurderet, at der skal sætte vilkår om, at drægtighedsstalden skal indrettes med delvis spaltegulv (strøjet leje i hvilearealet), hvilke medfører en ammoniakemission på 3.416 kg N/år. Der vil blive påbudt følgende nyt vilkår:

- ***Drægtighedsstalden skal være indrettet med delvis spaltegulv (strøjet leje i hvilearealet)***

For så vidt angår totaldepositionskravet til kategori 1 og 2 natur er dette, jf. beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, overholdt ved den aktuelle produktion, og der skal derfor ikke ses på en evt. tidsfrist for overholdelse af kravet.

4.2 FOSFOR OG ANVENDELSE AF BAT

Ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, skal der som for ammoniak, findes et passende balancepunkt mellem mulighederne for at mindske miljøpåvirkningerne og de dertil svarende omkostninger. Miljøstyrelsen vurderer i den forbindelse, at yderligere generelle krav til begrænsning af fosfor begrundet i BAT skal baseres på omkostningsneutrale teknikker og teknologier.

Tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne kan reduceres enten ved anvendelse af foderteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller ved separeringsteknikker, der medfører at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til anden side. Jf. udmeldinger fra Miljøstyrelsen er separeringsteknikker ikke relevante at inddrage ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, da de ikke vil være til rådighed for alle indenfor branchen grundet problematikker omkring afsætning. På baggrund af dette baseres fastlæggelse af grænseværdien for fosfor ud fra optimering af fosforudnyttelsen hos søerne. Begrænsningen i fosforindholdet i gødningen kan opnås med en kombination af

fasefodring, brug af mikrobielt fytase, brug af mineralske fosforkilder med høj fosfortilgængelighed og valg af basisfodermidler med lavt indhold af fosfor.

Jf. Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier vil følgende grænseværdier for fosfor i husdyrgødningen kunne anvendes ved vurdering af anvendelse af BAT:

- Søer på gyllesystem: 23,9 kg P/DE ab lager
- Søer på dybstrøelse: 25,6 kg P/DE ab lager

For den aktuelle besætning giver det (med ændret staldsystem i drægtighedsstalden):

$250 \text{ DE} \times 23,9 \text{ kg P/DE} = 5.975 \text{ kg P ab lager.}$

Jf. scenarie skema 80.971 er P indholdet ved den aktuelle produktion på 6.244 kg P ab lager.

Der bør således ses på, om det er proportionalt at kræve fosforindholdet i gødningen nedbragt.

I teknologibladet for fosforindholdet i sofoder¹⁰ er der beskrevet 3 niveauer af fosfor i sofoder, nemlig 4,9 el. 4,7 el. 4,4 g P/FE. Alle 3 niveauer ligger under anbefalingerne på ca. 5,3 g P/FE i BREF-dokumentet. Alle 3 niveauer forudsætter anvendelse af fytase.

Niveauet 4,9 g P/FE kan opnås ved anvendelse af normalt fodermiddelvalg, fasefodring og fytase i standarddosis (100 %), og kan anvendes i stort set alle besætninger uden meromkostninger.

Niveauet på 4,7 g P/FE kan opnås ved anvendelse af normalt fodermiddelvalg, fasefodring og fytase hævet til 150 % af standarddosis. Niveauet kan anvendes at stort set alle besætninger uden meromkostninger, selv om det kan begrænse det frie valg af fodermidler en smule. Anvendelse af fosforrige biprodukter kan være begrænset. Der er fra MST's side ikke fastlagt omfanget af eventuelle meromkostninger. På baggrund heraf vurderes det, at krav om anvendelse af teknologiniveau 2 (4,7 g P/FE) kan opnås uden meromkostninger. Der er 5,0 henholdsvis 4,2 g P/FE i diegivnings- og drægtighedsfoderet, ved en andel af foderet på 60/40 %.

Ved niveauet 4,4 g P/FE kræves der fasefodring og ekstra høj fytasedosering (200 %). Niveauet giver begrænsninger i valg af fodermidler og moderate meromkostninger svarende til ca. 5-10 kr. pr. årsso. Med udgangspunkt i dette har kommunen vurderet, at det ikke vil være proportionelt at stille krav om anvendelse af dette niveau.

Jf. husdyrgodkendelse.dk er niveauet 4,9 g P/FE med et foderforbrug på 1.530 FE/årsso norm i dag. Et krav om reduktion af fosfor indholdet i foderet til 4,9 g P/FE giver således ingen mening. Sænkes niveauet til 4,7 g P/FE viser skema 74.458, at fosfor ab lager for den samlede produktion kommer ned på 5.883 kg P ab lager/år mod 6.244 kg P ab lager/år ved 4,9 g P/FE. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er dog ab lager og et vilkår skal stilles til P ab dyr, altså uden tillæg for strøelse.

¹⁰ Fosforindhold i sofoder, Teknologiblad, Miljøstyrelsen, 31.05.11

Guldborgsund Kommune vurderer derfor, at BAT for P ab lager = 5.883 kg P /år.

Ansøger har valgt at nedbringe P ab lager vha. foderkorrektion jf. nedenstående tabel.

FE/årsso	1530
Fosfor pr FE	4,7 g
Fravænnede smågrise	29,6
Fravænningsvægt	7,2 kg

Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årsso x antal årssøer

P ab dyr pr. årsso" beregnes ud fra følgende ligning:

$P \text{ ab dyr pr. årsso} = (FE \text{ pr. årsso} \times \text{gram fosfor pr. FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$

Den totale mængde P ab dyr pr. år er beregnet til:

$5,3323 \times 1100 = 5.866 \text{ kg P ab dyr.}$

Kommunens vurdering

For at sikre at der leves op til BAT har kommunen vurderet, at der skal pådydes følgende nye vilkår:

- **Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årsso x antal årssøer skal være mindre end 5.866 kg P pr. år.**

P ab dyr pr. årsso beregnes ud fra følgende ligning:

$P \text{ ab dyr pr. årsso} = (FE \text{ pr. årsso} \times \text{gram fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$

- **Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:**
 - o **Antal årssøer**
 - o **Grise pr. årsso**
 - o **Fravænningsalder og -vægt**
 - o **Foderforbrug**
 - o **Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEso i foderblandingerne.**
- **P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september (f.eks. år 2015) til 15. februar (f.eks. år 2017).**
- **Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.**

- **Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.**

4.3 OPBEVARING AF GØDNING

Jævnfør BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

Med ændringen af husdyrgødningsbekendtgørelsen i 2008 blev der fastsat en række generelle regler for tekniske installationer til forebyggelse af gylleuheld. Derudover er der lovkrav om regelmæssig beholderkontrol. Gyllebeholderen på Nybyvej 21 A er således omfattet af krav om kontrol hvert 10. år, og er sidst blevet kontrolleret 18.11.2008.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der leves op til BAT for opbevaring af husdyrgødningen med hensyn til de praktiske forhold ved overholdelse af de generelle regler. Der er derfor ikke behov for nye vilkår om opbevaringen af husdyrgødningen.

4.4 UDBRINGNING AF GØDNING

For så vidt angår anvendelse af BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT. Dette er ligeledes kommunens vurdering.

Ved en revurdering er der som tidligere beskrevet ikke lovhjemmel til at foretage en habitatvurdering af bedriftens udbringningsarealer. Arealerne er således fortsat ikke omfattet af miljøgodkendelsen.

Der er således ikke behov for vilkår om udbringningen.

4.5 FORBRUG AF VAND OG ENERGI

Begrænsningen i anvendelsen af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte ejendom og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra Miljøstyrelsens side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet BAT at rengøre stalde og inventar med højtryksrensning efter hver produktionscyklus, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager og benytte drikkepipler over trug.

Jf. BREF-dokumentet er det BAT at anvende lavenergibelysning, optimere udformningen af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres.

Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber.

Kommunens vurdering

For at sikre at der leves op til BAT har kommunen vurderet, at der skal påbydes følgende nye vilkår:

- ***Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.***
- ***Der skal årligt uarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af vand, elektricitet og diesel skal indeholde en forklaring på eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år. Endvidere skal der redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.***

4.6 MANAGEMENT

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelsen af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af husdyrbruget, og er derfor en meget vigtig del af BAT. Den daglige drift bør derfor tilrettelægges ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Jf. Miljøstyrelsens vejledning og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen, herunder fastlægge mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og følge foderforbruget løbende. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften lever op til BAT inden for management, hvis dansk lovgivning, eksisterende vilkår og følgende nye vilkår overholdes:

- **Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.**
- **Beredskabsplanen, som skal være godkendt af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:**
 - **Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.**
 - **Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan. Udenfor normal åbningstid kan miljøvagten og / eller beredskabet kontaktes via politiet på tlf. 114. Eventuel kontakt til miljøvagten og / eller beredskab fritager ikke for pligten til at orientere tilsynsmyndigheden først kommende hverdag efter forureningen.**
 - **Kortbilag over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.**
 - **En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpende tiltag f.eks. inddæmning og opsamling af spild/lækage af stoffer, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.**

4.7 STØJ

Forhold omkring støj og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold, og der er ikke fastsat branchespecifikke grænseværdier for denne parameter, men vurderingen foretages med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning om støj.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune har ikke kendskab til særligt støjende aktiviteter på bedriften og har heller ikke modtaget klager om støj fra bedriften. Det er vurderet, at der ikke er belæg for ændringer i de gamle vilkår, som derfor bibeholdes.

4.8 LUGT

Ved en revurdering er der ikke lovhjemmel til at kræve husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer overholdt. Lugten fra lovligt etablerede anlæg kan således ikke kræves nedbragt til det niveau, der gælder i dag, med mindre der findes teknikker / teknologier, hvor udgiften er proportional med miljøforbedringen.

Udover teknologier er der en række forhold i den daglige drift, der er medvirkende til at holde lugtbelastningen nede. Det er således vigtigt at staldventilationen køre optimalt, at staldene holdes rene, samt at grisene trives og dermed har en hensigtsmæssig gødeadfærd.

I henhold til beregning i skema 74.458 er lugtbelastning fra bedriften som følger:

Område	Andre ejd.	Beregning smodel	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	0	Ny	381,05	0*	0*	Ja
Samlet bebyggelse	0	NY	214,20	0*	0*	Ja
Enkelt bolig	0	Ny	120,50	0*	0*	Ja

*I husdyrgodkendelse.dk anføres afstandene ikke, når der ikke er nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden.

Det eksisterende anlæg lever således op til nugældende lugtkrav.

Kommunens vurdering

De eksisterende vilkår omfattende vedligeholdelse og renholdelse af ventilationsanlæg, stalde m.m. er medvirkende til at minimere lugtbelastningen. Disse vilkår er bibeholdt og anses for tilstrækkelige til at sikre BAT indenfor lugtemission.

4.9 SAMLET VURDERING AF ANVENDELSE AF BAT

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at miljøbelastningen fra bedriften ligger på et forventeligt niveau, og at der er tænkt BAT ind, hvor dette er økonomisk proportionalt. Dog er det vurderet, at det i forbindelse med overholdelse af grænseværdierne er proportionalt at kræve foderoptimeringer, der medføre lavere indhold af N og P af dyr i husdyrgødningen, samt lavere ammoniakfordampning fra staldene. Ansøger har valgt at ændre staldsystem i stedet for reduktion af foderets indhold af råprotein. Der er derfor stillet vilkår til staldsystem i drægtighedsstalden samt reduceret indhold af P i fodret. Derudover er der indsat enkelte nye vilkår om energibesparelser og management.

5 HØRINGER

Guldborgsund Kommune annoncerede den 15. januar 2015, at revurderingen af miljøgodkendelsen til Nybyvej 21 A blev igangsat, og at enhver, der ønskede det, havde ret til at se og kommentere sagen, samt at der kunne rekvireres udkast til afgørelse. Der var ingen, der henvendte sig med ønske om at blive inddraget i processen.

Udkastet til revisionsafgørelse har været i for høring hos ejeren af bedriften, samt dennes konsulent.

Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Guldborgsund Kommune har vurderet, at der ikke er nogen naboer, der bliver tilstrækkeligt påvirket af revurderingen til at de er parter i sagen, og der er derfor ikke foretaget yderligere høringer.

Da afgørelsen meddeles som påbud efter husdyrlovens § 39, jf. § 41 er ovennævnte partshøringer af bedriftens ejer i denne forbindelse samtidigt gældende som forvarsel om påbud.

6 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften ved overholdelse af de til enhver tid gældende miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og ved overholdelse af vilkårene i denne revisionsafgørelse anvender BAT set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt. Det er således vurderet, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra bedriftens produktion.